

Gymnázium sv. Košických mučeníkov

Čordákova 50
040 23 Košice, Slovenská republika
Phone: +421 55 787 34 21, +421 55 787 34 29
E-Mail: zastupca.gkm@gmail.com
Web: www.gkmke.sk

Ukážka testu na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

1. Označte vetu, v ktorej sa nachádza predmet?

- a) Otec sa holí.
- b) Otec sa smeje.
- c) Dom sa stavia.

2. V ktorom jazykovom štýle by ste použili príslovie: *Sľubovaného sa veľa do vreca zmestí.*

- a) hovorový
- b) opisný
- c) rečnícky
- d) publicistický

3. Vyberte vetu, ktorá nie je jednočlenná?

- a) Prší.
- b) Mrznem.
- c) Zablýskalo sa.

4. Určte, v ktorej z možností majú prídavné meno, zámeno i číslovka rovnaký skloňovací vzor?

- a) Bol som rád, že nikto nemusí variť.
- b) Mnohonásobne odmenený moderátor bol nejaký Popradčan.
- c) Akási dievčina doniesla tretí koláč, bol najsladší.
- d) Perfektní ľudia nie sú v živote vždy prví, dajaká vec ich môže občas zaskočiť.

5. Zakrúžkujte pravdivé tvrdenie.

- a) Karel Gott, ktorý získal 37-krát cenu Slávik, je Čech. – veta s prístavkom
- b) Pracoval na tom, a predsa sa mu nedarilo. – priraďovacie súvetie zlučovacie
- c) Povedal to tak, ako to cítil. – podrad'ovacie súvetie s vedľajšou vetou predmetovou
- d) Poznal som ho a aj som s ním pracoval. - priraďovacie súvetie stupňovacie

6. Určte slovný druh zvýraznených slov vo vete: *Jajže, Bože, daj aby sa stalo to, aby sme tú skúšku mali za sebou.*

- a) spojka, spojka
- b) predložka, spojka
- c) častica, spojka
- d) spojka, predložka
- e) predložka, častica

7. V slovnom spojení – *neľudské podmienky* – sú:

- a) jedna znelá párová a dve neznelé párové spoluhlásky
- b) jedna znelá párová a tri neznelé párové spoluhlásky
- c) dve znelé párové a tri neznelé párové spoluhlásky
- d) dve znelé párové a štyri neznelé párové spoluhlásky

8. Nájdite synonymný význam frazeologizmu *liať vodu do mora*:

- a) liať oheň a síru na niekoho
- b) liať ako z krhly
- c) hrach na stenu hádzať
- d) akoby hrachom sypal

9. V každej z možností podčiarknite slovo, ktoré do daného radu nepatrí:

- a) evergreen, znelka, balada, koleda
- b) rozprávka, dedo, prababička, Zlatovláska
- c) lučba (*chémia*), dereš (*mučiareň*), hajdúch (*vojak v Uhorsku*), zlatka
- d) okrem iného, za prvé, hrať na klavíri, brať do úvahy
- e) stolička, dubisko, mamička, dievčisko
- f) náhodne, pracovne, ekonomicky, naprieky
- g) (*jazyk*) sa bude vyučovať; (*mrakodrap*) je postavený; (*knihu*) prečítal
- h) sám, samý, niekto, nikto
- i) Podobal sa na Hviezdoslava. Čítal Hviezdoslava. Učil sa o Hviezdoslavovi.
- j) umelecký štýl, podstatné meno, dopravný prostriedok, staronová kniha

10. *Tento malý nočný stolík je praktickejší, krajší.*

Určte, ktorý vetný člen z danej vety je viacnásobný:

11. V uvedenej vete určte presne všetky vetné členy, všetky slovné druhy a všetky gramatické kategórie ohybných slov vo vete:

Jeho mladšia sestra sa chcela len s niekým z nudy hrať.

Vetné členy	Slovné druhy	Gramatické kategórie

12. Slová v zátvorkách dajte do správneho tvaru.

Z týchto jeho (láska) ho už nikto nevylicí. Dostal darček od našej (Andrea)..... . Obidve sa báli byť (sám) doma. V (kráter)..... Mesiaca sa našlo čosi nevidané. Z nášho vchodu sú všetky (pani) veľké klebetnice.

13. *Azda sa netreba vadiť len pre maličkosti. Bolo okolo siedmeho mája. Začínajúc pondelkom a končiac včeraškom sa ochladilo. Chtiac-nechtiac sa namiesto Kriváňa vybralo na spiatočnú cestu. Vyše mesta bolo už blízko cieľa. Všetko je dolu hlavou. Napriek nepriaznivému počasiu bolo dokonané. Prostredníctvom klieští sa to opravilo.*

- a) **Napište, koľko dvojčlenných viet sa nachádza v danom texte.**
- b) **Napište, koľko predložiek sa nachádza v uvedených vetách.**
- c) **Z textu vypíšte podstatné meno, ktoré sa skloňuje podľa vzoru ulica.**
- d) **Preštylizujte prvú vetu na priamu reč tak, aby uvádzacia veta sa nachádzala uprostred:**

14. *A národ oboril sa na národ
s úmyslom vraždy, s besom skaziteľa.
Kres spráskal pušiek, zahrneli delá:
zem stene, piští vzduch, rvú vlny vôd,

kde bleskom kmitla hrozná Astarot.^[1]
A jak v žne postáť zbožia líha zrelá
pod kosou, radom váľajú sa telá;
v cveng šabiel' šplachce čerstvej krvi brod...*

*Tak vo víchrici totej ukrutenstva,
nímž ani tiger dravšie nezúri,
zapadá nie zvlak:^[3] výkvet človečenstva,
života radosť smrtnej do chmúry,
v prach purpur všel'udského dôstojenstva,
v sutiny jasný palác kultúry!... (Hviezdoslav: Krvavé sonety)*

1 Astarot = bohyňa ničivej sily; 2 zvlak = odpad, spodina

- a) Uved'te príklad irónie z tretej strofy ukážky, ak sa v básni nachádza:
.....
- b) Podčiarknite to spojenie z danej ukážky, ktoré je básnickým prívlastkom:
s úmyslom vraždy, piští vzduch, rvú vlny vôd, postat' líha zrelá, krvi brod, vo víchrici
ukrutenstva, dravšie nezúri, života radosť, v prach dôstojenstva, palác kultúry
- c) Vyjadrite svoj súhlas či nesúhlas s tvrdením, že dané dielo je napísané vo forme
zneliek.

Doplňovačka:

- a) Na vynechané miesta (_) doplňte hlásky: i/i/y/ý.
b) Do textu dopíšte čiarky.

Búrka sa rozpútala iba kmásala strom_ metala ľuďom do tvár_ prach a otrhané lístie.
Tieto hory boli vždy plné d_vej zver_. Ľudia si odpradávná rozprával_ o nich všel_jaké
h_stork_. Vraj tam žijú v_l_ divé ženy a iné rozprávkové b_tost_. Ľudia sa k nim keď_s_
obávali pr_bl_ž_t'. Prv_ sa odvážil_ ísť do hôr chudobn_ ľudia ktor_ sa živili zbieraním
lieč_v_ch b_l_n. V_stupoval_ za nimi čoraz v_ššie a v_ššie. Najmä na matk_n_ch očiach bolo
v_dieť starostí. Svoje tajomstvá skr_val_ pred cel_m svoj_m okol_m. Hladn_ps_ boli
nieked_tak_v_s_len_ že sa ledva vliekli. Vietor sa zad_chčane ch_chotal keď sa preháňal
lesnou cest_čkou. Nieked_ nebolo počuť ani s_kork_n hlas. V_trval_ dážd' často obs_pával
strom_t_s_cer_m_ perlam_. Drsná pr_roda v_chovala z ľud_skvel_ch poľovn_kov.